

Í dag fellur avgerðin um Amsterdamsáttmálan

Fólkaatkvøða um Amsterdam-sáttmálan í Danmark í dag

Nógvir danir taka ikki støðu fyrr enn teir standa í atkvøðubásinum

MARITA DALSGAARD
UR KEYPMANNAHAVN

Næstan fímti hvør dani hevur enn ikki tikið støðu, um hann skal siga ja ella nei til Amsterdam-sáttmálan í dag. Nógvir halda, at hetta vera alt ov ringt at taka støðu til. Tað má man eisini geva teimum rætt í, tí sáttmálin fevnir um nóg mál. Tað er neyðugt at kenna tað, sum hevur verið frammanundan, tí sáttmálin byggir á teir sáttmálarnar, sum eru grundarlagið fyri Amsterdam.

Nógvir danir ynskja ynskja eisini at Danmark fer úr ES og atkvøða tí nei. So bæði teir politikkararnir sum siga ja og teir sum siga nei tala til tey sum ynskja at fara úr ES og tey sum ynskja at vita meira um Amsterdam-sáttmálan. Tað merkir, at ES-kjakið fer fram á ymsum stöð, og tað ger ikki innlitid ella avgerðina lættari.

Tá ið næstan 20 procent ikki hava tikið støðu um tey atkvøða ja ella nei og 45

procent siga ja og 35 procent siga nei, merkir tað, at tað eru tey sum enn ivast, sum avgera úrslitið. Tí var valstriðið eisini nóg um hesi tjúgu prosentini.

Fleiri fakfeløg og danski javnaðarflokkurin styðja Amsterdam-sáttmálan. Fleiri fakfeløg styðja at limunum í atkvøða ja til Amsterdam. Tað ger danski javnaðarflokkurin eisini. Man skal eitt sindur aftur í søguna fyri at skilja, hví hesi mæla til at man atkvøður ja nú, tá ið teir mæltu til at siga nei í 1986. Í 1986 var atkvøði um tann sosiala ES-pakkin. Hann inniber, at persónar, vorur, tenastuveitingar og pengar kunnu flóta fritt innan fyri ES. Hann fastleggur at tað er ein friur marknaður innan fyri ES í 1991 - tann sokallaði innari marknaðurin.

Tann danski javnaðarflokkurin og fakfeløginu vóru ímóti at kapitalurin skuldi kunnu flóta fritt, tí at tað fór at vera ringt at byrgja ímóti arbeiðsgevarunum, tá ið teir bert kundu flyta framleiðsluna frá landi til land í tí innara marknaðinum, meðan tað ongur reglar vóru um reguleringar av teimum lógum og avtalum, sum regulera øllum tí, ið liggur í kólvatninum av tí fria marknaðinum.

Tað var meiningin, at ES-pakkin skuldi víðtakast í Fólkinginum. Men tá ið

Fólkingið segði nei, sendi Schlüter-stjórnin hann til fólka-atkvøðu. Sjálvt um allir teir vinstrasinnuðu flokkarnir og fakfeløginu mæltu til at siga nei, bleiv hann víðtakin.

Fakfelagrættindi eisini í við í ES-samarbeiðið

Teir seinnu ES-sáttmálarnir hava allir havt eitt sindur fleiri reglur, sum fakfeløginu eisini kunnu brúka. Til dømis tann sokallaði sosiala sáttmálin, sum t.d. gav móguleika fyri fleirtals-avgerðum um arbeiðsumhvørvi. Tann gamla Thatcher-stjórnin blokaði so gott sum alt á hesum umráðum.

Fleirtalsavgerðir hava týðning, tí um tær strangaru reglurnar bert galda í summum londum, flyta fyrítøkurnar til londini sum hava veikari reglur. Tað hevur tí týðning, at øll londini í ES hava tær somu strongu reglurnar. Fakfeløginu styðja sokallaðar minnum-reglur fyri øll lond, har tað einstaka landið kann víðtaka strangari reglur.

Tann sosiali parturin av Maarstrict-sáttmálanum gav móguleika fyri at partarnir á arbeiðsmarknaðinum kunnu samtykja reglur og lógir á ES-stöði. Tey tvey fyrstu døminu av hetta er, at allir borgarar í ES nú hava rætt til foreldra-farloyvi og at fólk, sum hava partitíðarstarv, skulu hava

somu rættindi sum tey, ið hava fult starv.

Fleiri av teimum donsku fakfeløgum siggja hetta sum eitt avgerandi stig móti tí máttanum, sum man eisini regulerar faklig viðurskipti við í til dømis Danmark, har partarnir kunnu avtala sín-amillum, hvussu reglurnar á arbeiðsmarknaðinum skulu vera.

Fleiri borgarlig siga nei til ein politiskan yvirbygning

Umframt tey sosialu viðurskiptini heldur danski javnaðarflokkurin tað vera avgerandi, at mál sum meiri arbeiði og betri umhvørvi hevur fingið tyngd í ES.

Menningin innanfyri ES við teimum ymsu sáttmálunum síðani 1986 er sum so menning av einum politiskum yvirbygningi á tær reglurnar, sum fyrr bert vóru fyri kapitalin. Men hetta hevur so samstundis gjørt, at nógvir borgarlig, sum áður atkvøddu ja, tí at kapitalurin fekk tað lættari, nú atkvøða nei, tí tey ikki ynskja ein politiskan yvirbygning.

Fleiri av teimum vinstrasinnuðu hava sagt nei alla tíðina, tí at tey ikki ynskja at geva ES meiri vald á nøkrum umráði, tí tað fer at minna frælsið hjá tí einstaka landinum.

Býtir man úrslitið av kanningini millum nakrar av flokkunum sær tað soleiðis út:

Skráseting Føroya hevur í dag skrásett niðanfyri standardi:

Hesir roknskapir fyri roknskaparárið 1996 eru innkomnir:

Sp/f	2219,	Sp/f	Trygil, 100 Tórshavn
P/F	2342,	P/F	Brestir, 100 Tórshavn
P/F	2463,	P/F	Snældan, 490 Strendur
P/F	902,	P/F	Thomas Dam Heilsøla, 100 Tórshavn
P/F	2213,	P/F	Turkíhúsið í Oyrunum, 650 Toftir
P/F	2362,	P/F	Gunnleifs Bussar, 100 Tórshavn
Sp/f	2097,	Sp/f	J.B. Trade, 100 Tórshavn
P/F	2260,	P/F	Hotel Tvøroyri, 800 Tvøroyri
P/F	1388,	P/F	Hjá Eli, 100 Tórshavn
Sp/f	1834,	Sp/f	Svøvil, 530 Fuglafjørður
P/F	570,	P/F	Teymavirkíð, 620 Runavík
P/F	2193,	P/F	Khítan, 640 Rituvík
P/F	651,	P/F	Ragnar Poulsen, 466 Ljósa
Sp/f	1588,	Sp/f	Niels C. Sørensen, 160 Argir
Sp/f	2405,	Sp/f	Framherji, 650 Toftir
Sp/f	1925,	Sp/f	E.M. Shipping, 100 Tórshavn
Sp/f	2265,	Sp/f	Niels L. Arge, 100 Tórshavn
P/F	1700,	P/F	Oikos, 360 Sandavágur
Sp/f	1298,	Sp/f	Standa Mekaniski Verkstaður, 490 Strendur
P/F	2111,	P/F	Laksafóður, 210 Kollafjørður
Sp/f	2033,	Sp/f	Beder, Kambsdalur, 530 Fuglafjørður
Sp/f	2283,	Sp/f	S.B. Bussar, 100 Tórshavn
P/F	2390,	P/F	Zacharias Müller, 950 Porkeri
Sp/f	2127,	Sp/f	Perlan, 100 Tórshavn
Sp/f	2158,	Sp/f	Nicodemus Nicodemussen, 210 Sandur
Sp/f	2197,	Sp/f	Gróthagar, 650 Toftir
P/F	1646,	P/F	Fysioterapi, 160 Argir
P/F	932,	P/F	Liðin, 410 Kollafjørður
P/F	2332,	P/F	Hjá Fróða, 100 Tórshavn
Sp/f	2515,	Sp/f	Málingabúðin, 600 Saltangará
Sp/f	1874,	Sp/f	Doca, 100 Tórshavn
Sp/f	2315,	Sp/f	Bio, 100 Tórshavn
Sp/f	1571,	Sp/f	Lástbilasmiðjan, 100 Tórshavn
P/F	544,	P/F	Smyril Line, 100 Tórshavn
P/F	2199,	P/F	21. Desember, 600 Saltangará
P/F	2089,	P/F	Kassavirkíð á Bakka, 625 Glyvrrar
Sp/f	1534,	Sp/f	H.P.H., 600 Saltangará
P/F	98,	P/F	Jørgin Mortensen & Son, 800 Tvøroyri
Sp/f	2554,	Sp/f	Deko-Stovan, 100 Tórshavn
P/F	2088,	P/F	Alistóðin á Bakka, 625 Glyvrrar
Sp/f	1436,	Sp/f	Fist Seafood, 160 Argir
P/F	1202,	P/F	H.A. Danielsen, 100 Tórshavn
P/F	2172,	P/F	J.F. Kjolbro-Heilsøla, 700 Klaksvík
Sp/f	2322,	Sp/f	H. & T, 480 Skáli
P/F	623,	Sp/f	Handilsstevnan H.S., 100 Tórshavn
Sp/f	2398,	Sp/f	All-Inter, 100 Tórshavn
P/F	108,	P/F	Nósi, 690 Oyndarfjørður
Sp/f	1384,	Sp/f	Ursmiðjan, 380 Sørvágur
Sp/f	2475,	Sp/f	Ognarfelagið matr.nr. 1326 í & 1326 ac, 100 Tórshavn
Sp/f	30,	Sp/f	Hans Joensen, 470 Eiði
Sp/f	795,	Sp/f	Oliver Øster, 470 Eiði
P/F	427,	P/F	Foss, 440 Haldarsdal
P/F	1247,	P/F	Byggi-Service, 480 Skáli
Sp/f		Sp/f	1291, J. K. & A. Joensen, 410 Kollafjørður
Sp/f	703,	Sp/f	Hestprent, 100 Tórshavn
Sp/f	1140,	Sp/f	ADS-Grannskoðan, 800 Tvøroyri
P/F	492,	P/F	A Hogabóli, 370 Miðvágur
Sp/f	2530,	Sp/f	Sparta Sport, 513 Syðrugøta
Sp/f	2523,	Sp/f	Vikkast, 350 Vestmanna
Sp/f	2397,	Sp/f	AWI Boats Service, 620 Runavík
P/F	2178,	P/F	Palli á Dul, 160 Argir
Sp/f	2430,	Sp/f	G.J., 700 Klaksvík
Sp/f	518,	Sp/f	J.S.O. Ruskoyring, 520 Leirvík
P/F	2363,	P/F	Fjarhitafelagið, 100 Tórshavn
Sp/f	2491,	Sp/f	19.10.1995, 490 Strendur
Sp/f	2424,	Sp/f	22.12.94, 160 Argir
Sp/f	2162,	Sp/f	Trio Import, 100 Tórshavn
P/f	518,	P/F	Moblasolan BW-Moblar, 100 Tórshavn
P/F	1797,	P/F	Frá 1. mars 1991, 100 Tórshavn
P/F	2190,	P/F	Gjomørk, 750 Viðareidi
P/F	2269,	P/F	Flokkssblaðið, 450 Oyri
P/F	2328,	P/F	Skoraberg, 700 Klaksvík
Sp/f	1613,	Sp/f	Hovdanum, 700 Klaksvík
Sp/f	1581,	Sp/f	Debes, 100 Tórshavn
Sp/f	1917,	Sp/f	J.M.Bilar, 480 Skáli
Sp/f	1689,	Sp/f	West Tech Sørvágur
Sp/f	1500,	Sp/f	Seglhúsið, 350 Vestmanna
Sp/f	2233,	Sp/f	West Trading, 160 Argir
Sp/f	2382,	Sp/f	S.L.P., 100 Tórshavn

Skráseting Føroya
tann 26. mai 1998

Kristin Balle

18% ikki tikið støðu

Ein Vilstrup-kanning visir, at 18 prosent ikki hava tikið støðu til, hvussu tey fara at atkvøða um Amsterdam-sáttmálan

Kanningin, sum er gjørd 24. og 25. mai, visir, at 35 prosent av veljarunum eru visir í, at teir fara at atkvøða

ja meðan 10 procent væntandi fara at siga ja. Hinu megin eru 28 prosent av veljarunum visir í at teir atkvøða nei meðan 8 procent væntandi fara at siga nei. Tað gevur 45 procent fyri og 36 procent ímóti.

16 procent av veljarunum

vita ikki hvat teir fara at atkvøða og 4 procent siga at teir væntandi ikki fara á val.

Fleiri kvinnir enn menn siga nei og fleiri av teimum heilt ungu siga ja í mun til tey gomlu. Býtir man talið millum stórv siga flest

sjálvstøðug ja og flest arbeiðarar siga nei og flest í privatum stórvum siga ja í mun til tey í almennum stórvum.

Býtir man úrslitið av kanningini millum nakrar av flokkunum sær tað soleiðis út:

	Javnaðarflokkurin	Radikalu	Konservativu	SF	Dansk Folkep.	Venstre	Allir flokkar
Ja	43	61	69	22	10	66	45
Nei	36	21	16	58	72	30	36
Veit ikki	20	19	15	20	17	14	20